

Jaarverslag 2022

**Raad voor Maatschappelijke en Demografische
Ontwikkeling Gemeente Sluis**

Inhoud:

- 1. Voorwoord**
- 2. De RMDO**
- 3. De Koepels en werkgroepen**
  - a. Koepel Zorg & Welzijn**
  - b. Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt**
- 4. Uitgebrachte Adviezen aan het college van Burgemeester en Wethouders en gemeenteraad**
- 5. Relatie en samenwerking Stads- en Dorpsraden**
- 6. Overige activiteiten**
- 7. Financieel overzicht**
- 8. Bijlage**

1. Voorwoord

Met dit jaarverslag legt de Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO) in de gemeente Sluis verantwoording af voor de uitgevoerde activiteiten en uitgebrachte adviezen van het afgelopen jaar. De activiteiten en adviezen zijn op hoofdlijnen beschreven. De volledige adviezen en de reacties van de gemeente zijn te vinden op onze website www.rmdo-sluis.nl. De gemeentelijke Verordening, waarin de verantwoordelijkheden, taken en de werkwijze van de RMDO zijn vastgelegd, is bijgevoegd.

De RMDO is een verbindend platform tussen de inwoners van de gemeente Sluis en het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad. De RMDO heeft de taak het college van B&W en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd advies te geven over onderwerpen die betrekking hebben op o.a. Zorg, Welzijn, Burgerparticipatie, Cultuur, Wonen, Sport, Recreatie en Toerisme (Economie) en over de gevolgen en mogelijkheden van krimp (ontgroening, vergrijzing, demografische ontwikkelingen) in de gemeente Sluis. De RMDO is niet bedoeld voor specifieke individuele belangenbehartiging maar kan wel een rol spelen in het signaleren van knelpunten waar burgers mee te maken krijgen en deze onder de aandacht brengen bij het college van B&W en/of de gemeenteraad.

De Raad heeft haar taken en verantwoordelijkheden naar behoren uit kunnen voeren en het is ons gelukt de gewenste adviezen over voorgenomen of bestaand gemeentelijk beleid uit te brengen zoals vastgelegd in de gemeentelijke Verordening.

Namens de RMDO,

Henk Dijkmans, voorzitter

2. RMDO

De Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO) in de gemeente Sluis bestond aan het begin van 2022 uit 8 leden. In maart 2022 vertrok Rien Puyenbroek vanwege beëindiging van zijn benoemingstermijn van 2 x 4 jaar. Henk Dijkmans heeft de functie van voorzitter overgenomen. Tijdens de tweede helft van het verslagjaar is de Raad uitgebreid met een nieuw lid, te weten Gerard Walraven, na een periode van 3 maanden als aspirant-lid, is hij 1 december 2022 benoemd.

Behalve een beschrijving van de RMDO samenstelling, uitgebrachte adviezen en overige activiteiten in 2022, heeft de RMDO ook een samenvatting bijgesloten van de gemeentelijke Verordening (Bijlage 1) waarin doelstelling, opdracht en spelregels zijn beschreven, zoals deze voor zowel de RMDO als de gemeente gelden. Deze zijn opgesteld op basis van nationale wetgeving en door het college en de gemeenteraad vastgesteld in de Verordening Burgerparticipatie en Maatschappelijke Ontwikkeling 2008.

Volgens de geldende Verordening bestaat de Raad uit een onafhankelijk voorzitter, een secretaris en ten minste vijf leden. Bij de samenstelling wordt gestreefd naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van inwoners met betrokkenheid bij, kennis van en affiniteit met beleidsvraagstukken van maatschappelijke en demografische ontwikkeling. Het college van B&W benoemt de leden voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is eenmaal mogelijk voor eenzelfde periode.

Samenstelling RMDO per 31 december 2022

- Henk Dijkmans, voorzitter (Oostburg)
- Annie de Lijzer, vicevoorzitter (Breskens)
- Paula Bokelaar, lid (Oostburg)
- Walter van Hee, lid (Oostburg)
- Suzie van Hoeve, lid (Nummer Een/Hoofdplaat)
- Wim Meijer, lid (Zuidzande)
- Therese Pollet, lid (Zuidzande)
- Gerard Walraven, lid (Zuidzande)
- Yvonne Weeda, secretaris (Breskens)

De RMDO vergadert in principe eenmaal per maand met uitzondering van de zomermaand juli. Eind juni wordt aanvullend op de reguliere vergadering een interne evaluatiebijeenkomst gehouden met een blik terug en een blik vooruit. Een vergelijkbare bijeenkomst wordt gehouden aan het eind van het jaar.

Standaard worden de verantwoordelijk wethouder, Cees Liefing, en de coördinerende contactambtenaar, Richard Schriemer, voor de overleggen uitgenodigd. Over de samenwerking met hen en de ondersteunende dienstverlening is de RMDO meer dan tevreden. Incidenteel worden beleidsambtenaren uitgenodigd om de leden collectief te informeren over beleidsontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de thema's Transitie Visie Warmte, Duurzaamheid en het Energiearmoedebeleid.

2. De RMDO Koepels

Om onze doelstellingen en taken zo goed mogelijk te kunnen behartigen en uit te voeren, werkt de RMDO met een tweetal Koepels die voor speciale projecten aangevuld worden met burgers en specialisten die ervaring hebben met het specifieke domein.

Deze koepels zijn:

- Zorg en Welzijn
- Demografie, Cultuur, Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt

Hieronder een korte toelichting per Koepel en een aantal specifieke aandachtspunten.

a. Koepel Zorg en Welzijn

Deze koepel richt zich op de zorg en het welzijn voor bewoners en alle beleidsonderwerpen binnen het Sociaal Domein en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die hun belangen raken. Speciale aandacht is er voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuigelijke beperking, zij die psychische of psychosociale problemen hebben en de meest kwetsbaren in onze samenleving.

De Koepel Zorg en Welzijn legt haar bevindingen voor aan de voltallige RMDO, die na bespreking en acceptatie de adviezen formeel voorlegt aan het college van B&W en/of de gemeenteraad.

Samenstelling Koepel Zorg en Welzijn in 2022:

RMDO (Wim Meijer, Suzie van Hoeve en Paula Bokelaar)

Dementievriendelijk Sluis

Mantelzorgorganisatie

Cliëntenraad Okkernoot

Ouder van GGZ cliënt en ervaringsdeskundige

Buurtzorg

Ervaringsdeskundige rolstoelgebruik

Vrijwillige hulp

ZorgSaam

Ervaringsdeskundigen Jeugdzorg

Contactambtenaar gemeente

De koepel vergaderde in 2022 twee keer en tussendoor werd maandelijks vergaderd met beleidsambtenaren in het Sociaal Domein.

b. Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt

Demografie: Door onderzoek en het ad hoc raadplegen van vertegenwoordigers van en deskundigen uit de bevolking, het bedrijfsleven, de verenigingen, maatschappelijke organisaties en externe deskundigen komen tot adviezen, al dan niet voortkomend uit (voorgenomen) beleid, die kunnen bijdragen aan het vinden van oplossingen voor knelpunten en problemen die voortvloeien uit demografische ontwikkelingen en de leefbaarheid in de 17 kernen van de gemeente.

Cultuur, Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt: Door contacten en overleg met groeperingen en vertegenwoordigers uit de sectoren Cultuur, Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt ("het Werkgebied"), samenwerking te initiëren en besprekingen te voeren over (voorgenomen) beleidsonderwerpen om hierover zo nodig gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen aan het college en/of de gemeenteraad. Ook waar nuttig en nodig te

faciliteren of bewoners in contact brengen met de verantwoordelijken binnen het gemeentelijk apparaat.

Voor de beleidsdomeinen geldt dat door te luisteren naar wensen, suggesties, ideeën en knelpunten binnen deze doelgroepen, gezamenlijk wordt besloten of en hoe de RMDO oplossingen en adviezen kan aandragen. Deze oplossingen en adviezen kunnen samen door de belangengroeperingen en de gemeente Sluis in beleid worden omgezet of in uitvoering worden gebracht.

De RMDO activiteiten gerelateerd aan demografie (Recreatie & Toerisme, Mobiliteit, Wonen, Verduurzaming woningen, Energietransitie, Economie etc.) worden behartigd door Henk Dijkmans, Annie de Lijzer, Walter van Hee , Therese Pollet en Gerard Walraven.

Annie de Lijzer en Henk Dijkmans zetten zich in voor de RMDO activiteiten gerelateerd aan Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Deze koepel werkt o.a. samen met stads- en dorpsraden, deskundigen en burgers met specifieke expertise. Hierbij komen b.v. leefbaarheid, veranderende samenstelling van de bevolking (krimp) en burgerparticipatie regelmatig aan de orde.

4. Uitgebrachte adviezen aan college van Burgemeester & Wethouders en/of gemeenteraad

In het verslagjaar heeft de RMDO een aantal gevraagde en ongevraagde adviezen aan het college van B&W en/of gemeenteraad uitgebracht. Ook werden mondeling standpunten, visies en adviezen uitgebracht en toegelicht in periodieke gesprekken en overleg met vertegenwoordigers van de gemeente. Dit gebeurde eveneens in het halfjaarlijkse overleg met het voltallige college en de RMDO. De volgende onderwerpen zijn aan de orde gekomen.

RMDO algemeen:

- Communicatie: een goede en transparante communicatie is binnen elke organisatie van groot belang. Bij signalen, zowel uit eigen constatering als van burgers en organisaties, dat de gemeentelijke communicatie hapert of achterwege blijft, stelt de Raad dit aan de orde. Wij doen dit onder andere in de reguliere overleggen met het college en met de medewerkers van het managementteam en de afdeling Communicatie of door het schrijven van een brief.
- Communicatie: vanaf het najaar 2020 publiceert de RMDO maandelijks een rubriek over diverse onderwerpen in Rondje West. Het doel is om meer bekendheid onder en interactiviteit met bewoners te bewerkstelligen. Deze artikelen zijn ook te vinden op onze website.
- Regulier overleg (2x per jaar) met het college B & W voor het bespreken van de lopende zaken en de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking.

Koepel Zorg:

- Vitaal West Zeeuws Vlaanderen: adviesreactie uitgebracht waarin aandacht is gevraagd voor de meerwaarde van het plan voor de gehele gemeente, organisatiecapaciteit dit gezien de omvang en duur van het project, het participatieproces, goede transparante communicatie met alle betrokkenen, de woon-en bouwplannen in alle kernen, aanwezigheid en goede bereikbaarheid van zorgvoorzieningen, scholen en sportclubs.
De RMDO maakt deel uit van het overleg van de Kopgroep Masterplan Oostburg. Hierin zijn alle stakeholders van de het project vertegenwoordigd.
In het najaar werd in samenwerking met de projectleider de heer Lars Pijlman een aantal debatcolleges met leerlingen belegd van het Zwincollege.
- Regulier overleg met de gemeenteambtenaren van de afdeling Sociaal Domein voor het bespreken van actuele beleidszaken.

Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt:

- Mobiliteit: Aanpak Mobiliteitsplan gemeente Sluis: adviesreactie uitgebracht waarin aandacht is gevraagd voor de volgende onderdelen. Efficiency en flexibiliteit van het openbaar vervoer (o.a. inzet kleinere bussen), ontsluiting van de kust, verkeer door de kernen, parkeerbeleid, verkeersveiligheid op fiets- en wandelwegen en B-wegen, duurzame mobiliteit en het betrekken van de inwoners bij de plannen.
- Regionale Woonvisie Zeeuws-Vlaanderen: zienswijze opgesteld waarin aandacht is gevraagd voor de leefbaarheid in alle kernen, een integrale benadering van het thema wonen en het daarmee samenhangend kernenbeleid, het opgeslokt worden

van de huidige woningvoorraad voor toeristische verhuur en tweede woningen en uiteraard het betrekken van de dorpsraden bij plannen op het gebied van woningbouw.

- Subsidiebeleid: adviesreactie uitgebracht op de Kadernota Subsidiebeleid Sluis 2022. Onderwerpen waarvoor aandacht is gevraagd zijn het vrijwilligersbeleid, het hanteren van heldere en controleerbare criteria bij het toekennen van subsidies, het hanteren van een begrijpelijke handleiding voor de aanvraag en communicatie.
- Visie Westerschelde kust: adviesreactie uitgebracht waarin zij het college heeft geadviseerd de dorpsraad en inwoners van Hoofdplaat een zwaardere positie op de participatieladder te geven. Verder is aandacht gevraagd voor veiligheid bij het strandje van Nummer Een, ontbrekend openbare sanitaire voorzieningen langs de kust, ontwikkelingen rond PFAS, het opstellen van duidelijke regels wat wel en niet kan in dit gebied m.b.t. het uitbreiden/aanleggen van vakantieparken en/of andere ongewenste recreatieve uitbreidingen.
- Energiearmoedebelid: op verzoek van de gemeente heeft de RMDO een advies uitgebracht op welke wijze de financiële middelen die door de overheid beschikbaar zijn gesteld om inwoners met een kleine beurs te ondersteunen, zo goed mogelijk kunnen worden ingezet.
- Verordening duurzaam en langer thuis: dit betreft het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de gemeentelijk woningvoorraad. In haar advies heeft de RMDO aandacht gevraagd voor: communicatie met de doelgroepen, procedure rondom tijdpad offertes, Verordening splitsen in 2 verordeningen (verduurzaming en levensloopbestendigheid) zodat de leeftijdsgrens van 58+ voor het verduurzamen van de woning kan komen te vervallen, onderzoeken of langer thuis wonen gestimuleerd kan worden door een mix van subsidies.
- Evaluatie Strandbeleid: op advies van de gemeente heeft de RMDO aan de hand van een aantal stellingen meegepraat en standpunten gedeeld. De RMDO heeft haar teleurstelling uitgesproken over het feit dat niet de stads- en dorpsraden aan de kust hiervoor benaderd zijn door de gemeente.

Deelname aan overige overleggen en gevoerde gesprekken met organisaties

- “Vergeten Nederland”: de RMDO heeft deelgenomen aan het door de rijksoverheid georganiseerde overleg “Vergeten Nederland”. Doel van dit overleg is het inzicht krijgen in maatschappelijke verschillen tussen gebieden in Nederland en in hoeverre die verschillen problematisch zijn, zowel meetbaar als qua ervaring van inwoners. In totaal zijn 6 regio’s geselecteerd waaronder Zeeuws-Vlaanderen. Een van de conclusies is dat er meer en intensiever regionaal samengewerkt moet worden. In de 1^e helft van 2023 verschijnt het eindrapport.
- Nationale Ombudsman: De RMDO heeft een overleg gevoerd met de Nationale Ombudsman, die per 1 januari 2023 de taken overneemt van de Zeeuwse Ombudsman. Het centrale thema in dit gesprek was de leefbaarheid in de kernen.
- Burgerberaad Zorg Zeeland: de RMDO heeft deelgenomen aan een inspiratiebijeenkomst Burgerberaad Zorg Zeeland.

5. Relatie stads- en dorpsraden

De afgelopen jaren is een goede samenwerking tussen de RMDO en het merendeel van de stads- en dorpsraden ontstaan. De onderwerpen die specifiek (individuele) stads- en/of dorpsraden aangaan, worden door de desbetreffende stads- of dorpsraad opgepakt. Kern overstijgende onderwerpen worden hetzij op initiatief van de betrokken stads- en dorpsraden of hetzij op initiatief van de RMDO gezamenlijk opgepakt.

De onderlinge verbindende factor tussen de RMDO en de stads- en dorpsraden is het zich gezamenlijk inzetten voor het behoud en het versterken van de leefbaarheid en waar mogelijk voorzieningen in de 17 verschillende kernen van de gemeente Sluis.

In dit verslagjaar is met stads- en dorpsraden samengewerkt op het woondossier, op het gebied van burgerparticipatie en het opstellen van kernvisies.

6. Overige RMDO activiteiten

De leden van de RMDO wonen bijeenkomsten binnen en buiten de gemeente Sluis bij met als doel hun netwerk te versterken, leden te werven, kennis en informatie te verzamelen. Voorbeelden hiervan zijn 'expert' bijeenkomsten over onderwerpen in het Sociaal Domein, verzorgd door o.a. de landelijke Koepel Adviesraden Sociaal Domein, specifieke themabijeenkomsten van stads- en dorpsraden, seminars over voor de RMDO relevante beleidsonderwerpen, zoals zorg en welzijn, omgevingswet, burgerparticipatie, etc. etc.

In november sprak de RMDO met de Nationale Ombudsman. En last, but not least maken leden zich zichtbaar en aanspreekbaar voor de bewoners van de gemeente Sluis.

7. Financieel overzicht

Hieronder een financieel overzicht van het jaar 2022.

Uitgaven	Bedrag	Inkomsten	Bedrag
Presentiegelden	€ 9.923,00	Beschikbaar budget	€ 15.000,00
Onkostenvergoeding	€ 690,00		
Koepel adviesraden sociaal domein	€ 610,00		
Vergaderkosten	€ 1.969,00		
Rondje West	€ 1.028,00		
website	€ 720,00		
Totaal	€ 14.940,00	Totaal	€ 15.000,00

BIJLAGE

Samenvatting van de formele opdracht, bevoegdheden en spelregels voor de RMDO.

De RMDO functioneert op basis van de Verordening Burgerparticipatie maatschappelijke ontwikkeling gemeente Sluis 2008.

Doelstelling, opdracht en spelregels.

a. Doelstelling.

Te bereiken dat belanghebbenden bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning vanuit een onafhankelijke positie optimaal worden betrokken bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het WMO-beleid en daarop ook daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Vanwege de toevoeging 'Demografische Ontwikkeling' en de gevolgen hiervan voor gemeentelijk beleid en uitvoering, worden in het belang van alle bewoners ook deze zaken intensief gevolgd en zo nodig adviezen uitgebracht.

b. Opdracht aan de RMDO.

Gevraagd en ongevraagd adviseren aan B&W dan wel de gemeenteraad over zowel de hoofdlijnen van het te voeren beleid evenals over de uitvoering hiervan en de uitgaven daarvoor ten aanzien van maatschappelijke aangelegenheden of daaraan gerelateerde beleidsterreinen en ten aanzien van de demografische ontwikkelingen bezien VANUIT DE POSITIE van vragers naar maatschappelijke ondersteuning.

Op een actieve wijze verzamelen van relevante informatie.

Signaleren van ontwikkelingen en knelpunten.

Bevorderen van overleg en samenwerking tussen organisaties, instellingen, groeperingen en personen. Ten minste eenmaal per jaar organiseren van een bijeenkomst voor de inwoners van de gemeente over actuele WMO-relevante thema's met de uitnodiging om bouwstenen aan te dragen voor een goede taakuitoefening.

c. Spelregels voor de gemeente en de RMDO.

B&W dan wel gemeenteraad vragen **vroegtijdig** advies zodat dit van wezenlijk belang kan zijn op de beleidsontwikkeling;

Gevraagde adviezen brengt de RMDO binnen zes weken schriftelijk uit

B&W dan wel gemeenteraad informeren de RMDO binnen vier weken na ontvangst van een advies over het genomen besluit. Afwijking van het advies moeten zij met redenen omkleden.

Minimaal viermaal per jaar vindt overleg plaats tussen portefeuillehouder, contactambtenaar en RMDO.

Indien hetzij B&W hetzij de RMDO aangeven daaraan behoefte te hebben vindt overleg plaats tussen B&W en de RMDO.

De gemeente verstrekt uit eigen beweging en op verzoek tijdig alle informatie die de RMDO nodig heeft voor zijn taakvervulling op een zodanig tijdstip dat invloed mogelijk is op de beleidsvorming en besluitvorming tenzij, enig wettelijk voorschrift dit in de weg staat.

Tot slot biedt de gemeente de volgende ondersteunende faciliteiten: Een vaste contactambtenaar als aanspreekpunt voor de RMDO, een jaarlijks budget voor de kosten van deskundigheidsbevordering en te maken organisatiekosten, zoals vervoer, deelnamekosten, etc., vergaderruimte en kopieerfaciliteiten, in bruikleen een iPad voor alle RMDO-leden en presentiegeld.

Zie verder hiervoor de Verordening Burgerparticipatie Maatschappelijke Ontwikkeling gemeente Sluis 2008 op de website van de RMDO (www.rmdo-sluis.nl).